

# YRITYSVASTUU JA KESTÄVÄ KEHITYS

Rapala VMC Oyj tuntee vastuunsa osakkeenomistajiaan, asiakkaitaan, työntekijöitään, yhteistyökumppaneitaan, yhteiskuntaa sekä kaikkia konsernin tuotteita käyttäviä ihmisiä kohtaan. Kaikilla missä konserni toimii, se kantaa vastuun tekemisistään ja niiden ympäristövaikutuksista. Rapala-konserni kehittää toimintaansa jatkuvasti kestävämpään suuntaan puhtaamman ympäristön edistämiseksi. Konserni kunnioittaa aina paikallisia kulttuureita, tapoja ja ympäristöä sekä toimii paikallisten lakien mukaisesti. Rapala-konserni kehittää tuotteitaan, valmistusmenetelmiään ja toimintatapojaan niin, että niiden ympäristövaikutukset olisivat mahdollisimman vähäisiä tuotteiden koko elämänkaaren aikana.

## Strategia ja johdon lähestymistapa kestäväan kehitykseen

Rapala-konsernin strateginen tavoite on kannattava kasvu. Kasvun perustana on strategian neljä kulmakiveä: brändit, innovaatiot, tuotanto ja jakeluverkosto.

Konsernin valmistus- ja hankintaorganisaation muodostavat Euroopan suurimmat uistintentuotantolaitokset erikoistuneine tehtaineen Suomessa, Virossa ja Venäjällä, uistimien tuotantoyksikkö Batamin saarella Indonesiassa, uistinten ja tarvikkeiden hankintayksikkö Kiinassa, kolmihaarakoukkujen tuotantolaitos Ranskassa, koukkujen tuotantoyksikkö Indonesiassa, veitsien tuotantoyksiköt Suomessa ja Virossa sekä karpaisyötytien valmistaja Isossa-Britanniassa. Konsernilla on Taiwanissa vakiintunut hankintayksikkö, joka huolehtii sellaisten korkealaatuisten mutta edullisten tarvikkeiden ulkoisesta hankinnasta, joiden valmistamista konsernin omissa tuotantolaitoksissa ei pidetä mielekkäänä.

Konsernilla on henkilöstöä 42 maassa. Rapala-konsernilla on omaa jakelua kuudessa maanosassa, minkä lisäksi konserni hyödyntää myös ulkopuolisia jakelijoita. Tämän ansiosta konsernin tuotteita myydään lähes 50 000 liikkeessä yli 120 maassa. Omien brändien lisäksi konserni jakelee useita kolmansien osapuolien tuotteita, jotka täydentävät konsernin valikoimaa. Konserni on toiminut uistinvalmistuksessa, joka oli yhtiön ensimmäinen tuoteryhmä, yli 80 vuoden ajan. Rapala-konsernin vuonna 2000 hankkimalla VMC:n koukkuliiketoiminnalla on jo yli satavuotiaat perinteet, ja vuonna 2005 hankittu Marttiin veitsitehdas on toiminut 90 vuoden ajan. Konsernin valikoimassa on paljon tuotteita, joiden käyttöikä on useita vuosikymmeniä.

Konserni on kehittänyt yritysvastuujärjestelmiään, ja vuoden 2015 aikana konsernissa julkaistiin ja implementoitiin globaalit toimintaohjeet (Code of Conduct) sekä sisäiset tarkistusprosessit. Globaalin toimintaohjeen liitteeksi on laadittu linjaus korruption ja lahjonnan vastaisista periaatteista, jotka otetaan käyttöön vuonna 2018.

Rapala-konserni kehittää toimintaansa jatkuvasti kestävämpään suuntaan puhtaamman ympäristön edistämiseksi. Lähes kaikkia konsernin tuotteita käytetään luonnossa. Niinpä puhtaalla ympäristöllä on arvoa myös konsernin liiketoiminnalle. Rapala-konsernin pyrkimys on hallita toimintansa vaikutuksia ympäristöön. Konserni haluaa, että luonto tarjoaa myös tuleville sukupolville unohtumattomia kokemuksia sen tuotteiden parissa.

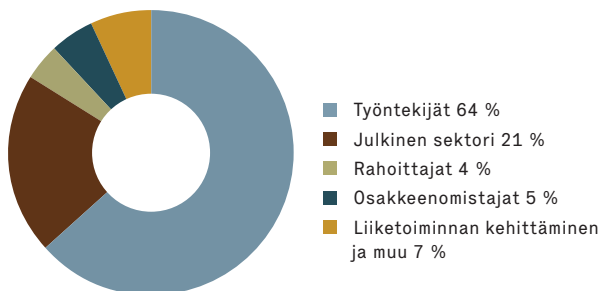
Missä päin maailmaa Rapala-konserni toimiikin, se kantaa vastuun teoistaan. Konserni kunnioittaa aina paikallisia kulttuureita, tapoja ja ympäristöä sekä toimii paikallisten lakien mukaisesti.

## Taloudellinen vastuu

Rapala-konsernin tarkoituksena on luoda lisäarvoa sidosryhmilleen kuten asiakkaille, työntekijöille, tavarantoimittajille ja alihankkijoille kuin myös osakkeenomistajille ja sijoittajille, jotka ovat kiinnostuneita sen taloudellisesta tuloksesta. Taloudellinen menestys mahdollistaa konserniyhtiöiden liiketoiminnan kehittämisen vastuullisesti ja kestäväan kehityksen periaatteiden mukaisesti myös tulevaisuudessa.

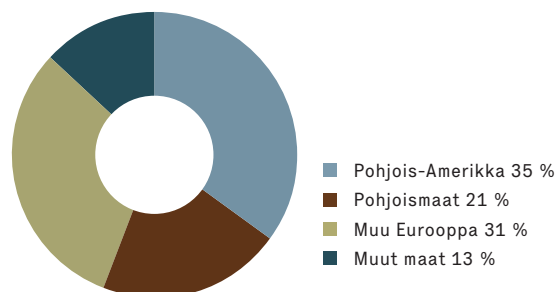
Konserni panostaa kannattavaan kasvuun tuottaakseen lisäarvoa osakkeenomistajille. Tämä tavoite saavutetaan tarjoamalla asiakkaille korkealaatuisia tuotteita ja palveluja, luomalla pitkäkestoisia suhteita tavarantoimittajiin, alihankkijoihin ja asiakkaisiin sekä tarjoamalla työntekijöille kilpailukykyiset edut ja hyvät työskentelyolosuhteet. Harjoittaessaan liiketoimintaa noin 40 maassa maailmanlaajuisesti Rapala-konserni vaikuttaa ja luo hyvinvointia myös paikallisissa yhteisöissä. Konsernin tuottama lisäarvo jakautuu näille eri sidosryhmille alla olevan kaavion mukaisesti.

## Lisäarvon jakautuminen



Maailmanlaajuisen tuote- ja palvelutarjontansa avulla konserni tuottaa lisäarvoa asiakkailleen. Konsernin vuoden 2017 ulkoinen liikevaihto jakautui maantieteellisille alueille alla olevan kaavion mukaisesti: Pohjois-Amerikka muodosti 35 %, Pohjoismaat 21 %, muu Eurooppa 31 % ja muu maailma 13 %.

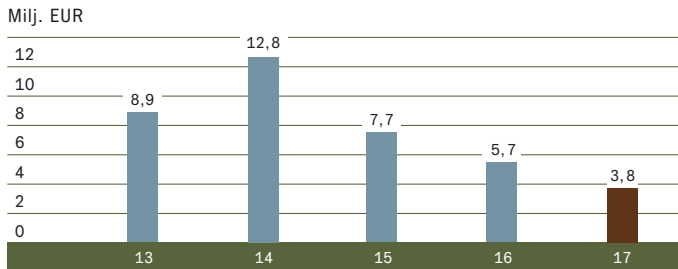
## Myynti myyjäyhtiön sijaintimaan mukaan



Konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2 on esitetty lisää maantieteellistä tietoa.

Konserni maksoi korkoja ja muita kuluja rahoittajille 3,3 miljoonaa euroa ja tuloveroja veroviranomaisille 3,8 miljoonaa euroa maailmanlaajuisesti. Osakkeenomistajille maksettiin osinkoja yhteensä 3,8 miljoonaa euroa.

### Osingonjako osakkeenomistajille



### Sosiaalinen vastuu

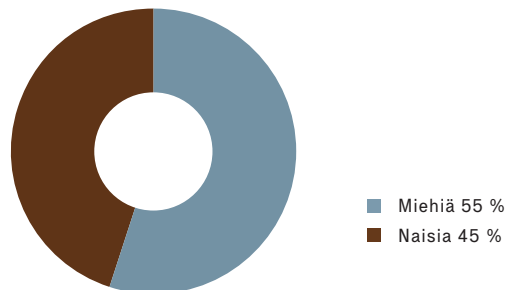
**Pätevän ja motivoituneen henkilöstön sekä ihmisoikeuksien merkitys**  
 Rapala-konserni työllistää 2 626 henkilöä 42 maassa ja ymmärtää pätevän ja hyvin motivoituneen henkilöstön tärkeyden. Konsernin periaatteet sosiaalisen vastuun ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen osalta on kirjattu konsernin globaaleihin toimintaohjeisiin (Code of Conduct). Toimiminen maailmanlaajuisesti erilaisilla kulttuurisilla alueilla muodostaa haasteita ja riskejä henkilöstön sekä ihmisoikeuksien suhteen, ja korostaa näiden vastuullisen hallinnoinnin tärkeyttä konsernin toiminnassa. Mahdollisen riskin muodostavat erityisesti alihankkijoita käytettäessä mm. lapsityövoiman käyttö, sovittujen työaikojen ja riittävän työturvallisuuden noudattaminen ja tasa-arvon sekä työntekijöiden henkilökohtaisten vakaumusten kunnioittaminen. Konserni edellyttää alihankkijoiltaan sitoutumista konsernin toimintaohjeisiin. Konsernilla ei ole tiedossa merkittäviä rikkomuksia henkilöstön oikeuksien tai ihmisoikeuksien suhteen, mutta konserni seuraa näiden oikeuksien toteutumista toimintayksiköissään jatkuvasti.

Konserni arvostaa työntekijöidensä jatkuvaa kehittymistä ja tarjoaa mahdollisuuksia sekä työssä oppimiseen että erityiskursseihin tai koulutukseen. Konsernin kannattavan kasvun strategia edellyttää hallintojärjestelmien, maailmanlaajuisen tiedonjakamisen ja jokapäiväisten toimintatapojen järjestelmällistä kehittämistä kaikissa konserniyhtiöissä.

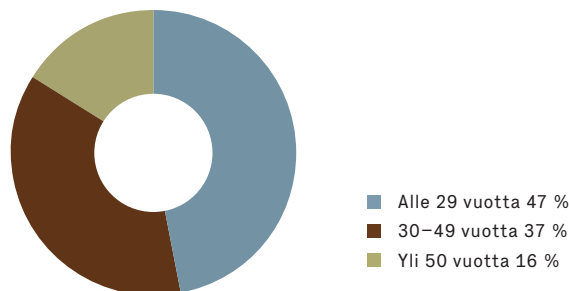
Kunnioitus kaikkia konsernin työntekijöitä kohtaan sekä heidän hyvinvointinsa – terveys ja turvallisuus – ovat konsernille ensisijaisia. Konsernin yrityksissä työskenteleville annetaan mahdollisuus kehittyä työssään ja heille tarjotaan koulutusmahdollisuuksia. Kehitämme jatkuvasti konsernin yritysten jokapäiväistä toimintaa.

Yksi konsernin yrityskulttuurin tärkeimmistä arvoista on yrittäjäys. Konsernin organisaatorakenne on matala ja konsernin tytäryhtiöillä ympäri maailman on paikallisiin olosuhteisiin sopeutuen vapaus sekä vastuu suunnitella ja toteuttaa omaa toimintaansa, kuitenkin konsernin yleisiä toimintaperiaatteita ja sääntöjä noudattaen. Konserni kunnioittaa monimuotoisuutta ja kaikkien työntekijöidensä tasapuolisia mahdollisuuksia, ihonväristä, kansallisuudesta, sukupuolesta, iästä tai uskonnosta riippumatta. Konserni työllistää kaikenikäisiä miehiä ja naisia ja henkilöstöön kuuluu kymmeniä eri kansallisuksia maailmanlaajuisesti. Lapsityövoimaa ei käytetä yhtiön tuotantolaitoksissa eikä muissakaan liiketoimintayksiköissä. Vuoden 2017 lopussa henkilöstöstä 64 %

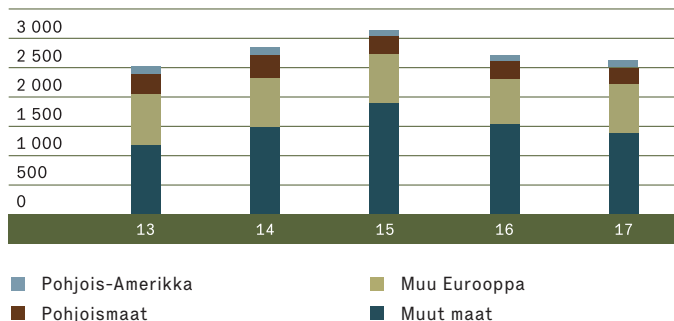
### Henkilöstön sukupuolijakauma



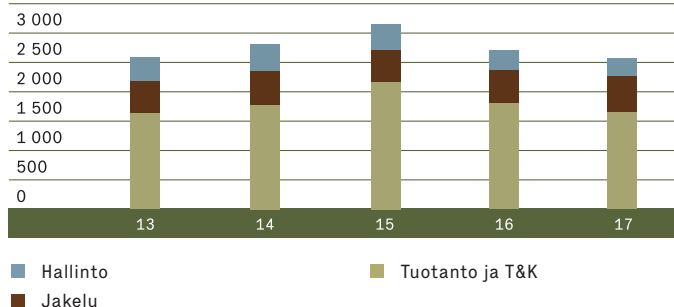
### Henkilöstön ikäjakauma



### Henkilöstö maantieteellisten alueiden mukaan



### Henkilöstö toimintojen mukaan



työskenteli tuotannossa ja tuotekehityksessä, 14 % hallinnossa ja 22 % jakelutoiminnoissa.

Konsernin henkilöstökulut vuonna 2017 olivat 67,6 miljoonaa euroa, joka vastaa 27 % liikevaihdosta. Henkilöstökuluihin sisältyvät palkat, palkkiot, eläke- ja muut sosiaaliturvakulut sekä muut kannustinpalkkiot. Toimitusjohtaja ja muu ylin johto kuuluvat konsernin johdon bonusjärjestelmään, joka kannustaa tavoitteiden saavuttamiseen ja toiminnan parantamiseen. Lisää tietoa ylimmän johdon palkitsemisesta on esitetty selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvityksessä.

Konsernissa toteutetaan ajoittain toiminnan tehostamis- ja kehittämishankkeita, joiden tavoitteena on varmistaa konsernin kannattavan toiminnan jatkuminen ja laadun parantaminen. Konserni pyrkii hoitamaan näistä hankkeista johtuvat mahdolliset henkilöstövähennykset vastuuntuntoisesti paikallista lainsäädäntöä ja käytäntöä sekä hyviä henkilöstöhallinnon periaatteita noudattaen.

#### **Paikallisten yhteisöjen tukeminen**

Toimiessaan 42 maassa ja laajentaessaan toimintaansa uusille markkina-alueille, konserni tukee paikallisten yhteisöjen kestävä kehitystä ja ihmisoikeuksien kunnioittamista. Konserni tai sen tytäryhtiöt ovat kansainvälisesti, alueellisesti ja paikallisesti useiden kalastuksen ja kaupan alan järjestöjen jäseniä, ja teemme yhteistyötä monipuolisesti erilaisten sidosryhmien kanssa. Konserniyhtiöt maailmanlaajuisesti osallistuvat moniin paikallisyhteisöjen varainhankintakampanjoihin ja esimerkiksi lahjoittavat kalastusvälineitä palkinnoiksi ja kannustimiksi kalastuskilpailuihin sekä osallistuvat yleishyödyllisten yhteisöjen järjestämiin ympäristönsuojeluprojekteihin.

Rapala VMC Oyj on perustajajäsen Euroopan kalastusvälinealan etujärjestö EFTTA:ssa (European Fishing Tackle Trade Association), joka perustettiin Lontoossa vuonna 1981 toimimaan kansainvälisenä ja itsenäisenä järjestönä ja eurooppalaisen kalastusvälineiteollisuuden tukijana kampanjoimalla urheilukalastuksen, ympäristöasioiden, kalastuslainsäädännön ja kansainvälisen liiketoiminnan puolesta. Yhtiöllä on edustaja EFTTA:n hallituksessa. EFTTA tukee vuosittain useita ympäristö- ja koulutushankkeita eri puolilla Eurooppaa.

Rapala-konsernin eteläafrikkalainen tytäryhtiö on jo useamman vuoden ajan järjestänyt seminaareja ja työryhmiä nimellä ”Rapala Fishing for the Future”. Seminaarien tavoitteena on kouluttaa ja opastaa kalastajia mm. ”pyydä, punnitse ja vapauta” -kalastustapaan tähdäten vastuuntuntoisempaan kalastamiseen sekä kalastuksesta nauttimiseen ottaen samalla ympäristöasiat paremmin huomioon. Yhtiö on lisäksi osallistunut muihin pyydystä ja päästä -kalastusta ja kestävä kalastusta edistäviin hankkeisiin.

Liettuassa Rapala-konsernin tytäryhtiö oli perustamassa kalastusalan kaupan toimijoista, kalastusjärjestöistä, kalabiologeista ja paikallisen hallinnon edustajista koostuvaa yhteisliittymää, jonka toiminnan tarkoituksena on verkkokalastuksen kieltäminen Liettuan sisävesissä. Toteutuneiden kieltöjen vaikutukset kalakantojen tervehtymiseen ja kalastusmahdollisuuksien parantamiseen ovat jo nähtävissä.

Isossa-Britanniassa konserni on muun muassa osallistunut useisiin projekteihin tarjoten kalastus- ja ympäristöasioiden koulutusta koululaisille sekä tukenut kehitysvammaisille suunnattuja kalastusprojekteja. Australiassa konserni on jäsen etujärjestössä, joka edistää vapaa-ajan kalastusta, kestävä kalastuksen kehitystä sekä niihin liittyvää koulutusta.

Kanadassa konserni on osallistunut organisaatioon, joka edistää vähäosaisten lasten mahdollisuutta urheilla. Myös USA:ssa Rapala-konserni on toimittanut tuotteita monien paikallisten koulujen ulkoiluaktiviteettien tukemiseksi sekä sponsoroinut kalas-

tusturnauksia ja kilpailuja sekä järjestöjä, jotka tarjoavat lapsille kalastusmahdollisuuksia.

Sortavalassa Venäjällä konserni tukee paikallista yhteisöä rahallisella avustuksella kulttuuritalolle ja päiväkodille sekä hankkimalla kalustoa yhteisessä käytössä olevalle urheilukentälle.

#### **Korkealaatuiset tuotteet ja palvelut**

Konsernin omien jakeluyhtiöiden verkosto kattaa kuusi mannerta ja 38 maata. Mukaudumme vaihteleviin bisnesympäristöihin ja asiakkaiden erilaisiin tarpeisiin. Asiakaskuntamme laaja joukko ylittää pienistä kalastusvälinepuodeista maailman suurimpiin vähittäismyyntiliikkeisiin, ja paikallinen päätöksenteko vahvistaa asiakassuhteitamme ja parantaa ymmärrystämme eri markkinoista. Maailmanlaajuisen jakeluverkoston kautta kerättyä tietoa voidaan myös hyödyntää, kun kehitämme uusia tuotteita. Jakeluverkosto mahdollistaa myös sen, että tuotteet ovat välittömästi laajassa myynnissä ympäri maailman

Rapala-konserni on vuosien varrella tuottanut useita klassikoita, joihin kalamiehet luottavat vuosi toisensa jälkeen. Jatkuva menestys perustuu kuitenkin kykyyn luoda uusia toimivia tuotteita, sillä niistä kasvaa tulevaisuuden klassikoita.

Kansainvälisen kalastusjärjestön IGFA:n (International Game Fish Association) tilastojen mukaan Rapala-konserni pitää hallussaan ensimmäistä sijaa maailmanennätysten haltijoista. Rapalan, Stormin, Suffixin ja VMC:n tuotteilla on saatu yli 1200 maailmanennätyskalaa, mikä on todiste konsernin tuotteiden laadusta ja jatkuvasta kehityksestä.

Vuonna 2017 Rapala-konsernin tutkimus- ja tuotekehityksen olivat 1,9 miljoonaa euroa vastaten 1 %:a konsernin tilikauden liikevaihdosta.

#### **Korruption ja lahjonnan vastaiset periaatteet**

Korruption estäminen on tärkeä osa Rapala-konsernin yritys vastuuta konsernin toiminnan kansainvälisen luonteen ja erilaisilla kulttuurisilla alueilla toimimisen vuoksi. Liiketoimintaympäristön kulttuuriset ja käytäntöjen erot eri puolilla maailmaa muodostavat riskin korruption ja lahjonnan suhteen, jota konsernin on toiminnassaan seurattava. Näiden riskien minimoimiseksi konserni muodosti vuoden 2017 aikana uudet korruption ja lahjonnan vastaiset periaatteet, jotka otetaan käyttöön alkuvuoden 2018 aikana.

Konsernilla on nollatoleranssi kaikenlaista lahjontaa ja korruptiota kohtaan. Konserni vaatii kaikkien työntekijöidensä ja liikekumppaniensa toimivan rehellisesti ja korkealla moraalilla kaikissa tilanteissa. Konsernin työntekijät eivät maksa, tarjoudu maksamaan, valtuuta tai vastaanota laittomia tai sopimattomia maksuja tai lahjuksia solmiakseen tai ylläpitääkseen liikesuhteita, tai mistään muustakaan syystä. Kaikkien työntekijöiden tulee turvata konsernin aineelliset, aineettomat ja henkilöstöresurssit, joista he ovat vastuussa. Kaikki väitteet lahjonnasta ja korruptiosta, anonyymit tai ei, tutkitaan perusteellisesti riippumatta epäillyn henkilön asemasta konsernissa, työuran pituudesta, tai muusta suhteesta konserniin. Tutkimusten tuloksiin perustuen otetaan käyttöön sopivat korjaavat toimenpiteet, jotka saattavat käsittää lisäkoulutusta tai rangaistustoimenpiteitä.

Nämä periaatteet määrittelevät toiminnan, joka luetaan lahjonnaksi ja korruptioksi, käsittelevät toimintaa konsernin ulkopuolisten tahojen kanssa, ohjeistavat väärinkäytösten raportointikanavista ja määrittelevät johdon ja työntekijöiden vastuut. Periaatteet tulevat osaksi konsernin globaaleja toimintaohjeita (Code of Conduct).

Konsernilla ei ole tiedossa merkittäviä väärinkäytöstapauksia, mutta konserni seuraa tilannetta jatkuvasti ja tulee kiinnittämään huomiota uusien korruption ja lahjonnan vastaisten periaatteiden noudattamiseen.

## **Ympäristö**

### **Rapala-konsernin näkökulma ympäristöasioihin**

Lähes kaikkia konsernin tuotteita käytetään luonnossa. Niinpä puhtaalla ympäristöllä on arvoa myös liiketoiminnallemme. Pyrkimyksenä on hallita toimintamme vaikutuksia ympäristöön. Haluamme, että luonto tarjoaa myös tuleville sukupolville unohtumattomia kokemuksia Rapala-konsernin tuotteiden parissa. Konsernin yleiset periaatteet ja näkökulma ympäristöasioihin mainitaan konsernin globaaleissa toimintaohjeissa (Code of Conduct).

Konsernin liiketoiminnasta aiheutuvista ympäristövaikutuksista merkittävimpiä ovat raaka-aineiden käyttö, päästöt ilmaan ja toiminnasta aiheutuvat jätteet. Konsernin tuotteista iso osa on käytössä vuosia tai jopa vuosikymmeniä. Konserni kehittää tuotteitaan, valmistusmenetelmiään ja toimintatapojaan niin, että niiden ympäristövaikutukset olisivat mahdollisimman vähäisiä tuotteiden koko elämänsäajan aikana. Kehitystyö ei tapahdu nopeasti, ja muutokset tuotantovolyymeissa ja tuotesortimentissa voivat lyhyellä tähtämellä aiheuttaa suurempia muutoksia kuin itse toimintojen kehittäminen.

Noin 40 % konsernin myymistä tuotteista valmistetaan konsernin omissa tuotantolaitoksissa. Tuotantoyksiköt kehittävät ympäristötoimintojansa paikallisten lakien ja säädösten mukaisesti. Turvallisuusriskeistä merkittävimmät muodostuvat tuotantoprosesseissa käsiteltävien raaka-aineiden helposta syttyvyydestä ja myrkyllisyydestä. Konsernin valmistustoiminnassa ei käytetä raaka-aineita tai menetelmiä, jotka muodostaisivat riskin suurille ympäristövahingoille, mutta mm. jätevesien käsittelyyn liittyy mahdollisia ympäristöriskejä. Konserni huolehtii prosesseistaan riskien minimoimiseksi, eikä vuonna 2017 sattunut merkittäviä ympäristövahinkoja tai -onnettomuuksia.

Loput Rapala-konsernin liikevaihdosta muodostuu konsernin ulkopuolisilta tahoilta ostettujen tuotteiden myynnistä ja jake- lusta. Näiden osalta suurimmat ympäristövaikutukset aiheutuvat tuotteiden kuljetuksesta ja varastoinnista niiden ollessa konsernin omistuksessa.

Oman liiketoimintansa ympäristövaikutusten huomioimisen lisäksi konserni tukee myös muita ympäristöhankkeita. Konsernin yksiköistä useat osallistuvat kansallisesti ja paikallisesti toimivien ympäristöjärjestöjen toimintaan rahoittamalla niiden toimintaa, kouluttamalla ja informoimalla kalastuksen harrastajia ja koulu- laisia vesistöjen puhtaudesta ja muista ympäristöasioista sekä osallistumalla vesistöjen ja rantojen puhdistukseen.

Alla on esitetty yhteenveto käytännön toimenpiteistä, joihin konserni on ryhtynyt minimoidakseen liiketoimintansa aiheuttamia ympäristövaikutuksia ja kehittääkseen ympäristöasioita toiminta- alueellaan.

### **Tuotantoprosessit**

Rapala-konsernin omassa tuotannossa maalauksessa syntyvän jätteen minimoimiseksi uistimiin luodaan tuotantoprosessissa sähköinen varaus, jonka avulla maali tarttuu tuotteen pintaan paremmin ja maalin ohiruiskutus vähenee. Kehittyneen maalaus- tekniikan ansiosta myös lakan käyttö ja hukka on saatu mini- moitua.

Tuotantoprosesseissa syntyvät jätteet lajitellaan kierrätystä varten energia-, muovi-, bio-, metalli-, pahvi- ja paperijätteisiin sekä vaarallisiin aineisiin. Lisäksi tuotantotilojen lämmityksessä tarvittavan energian ympäristöystävällisyyttä on parannettu siirtymällä osassa tehtaista öljystä ympäristöystävällisemmän maakaasun käyttöön. Euroopan uistinvalmistusyksiköissä käytettävät maalit on osin vaihdettu liuotinhenteisistä

vesiohenteisiin VOC-päästöjen vähentämiseksi, ja sama muutos toteutetaan vaiheittain myös Indonesian-tehtaalla. Tavoitteena on kehittää maalien laatuominaisuuksia niin, että maalauksessa voitaisiin käyttää vain vesiohenteisia maaleja.

### **Raaka-aineet**

Konsernin valmistamien vaappujen päämateriaalit ovat balsa, abachi ja muovi. Puuraaka-aine hankitaan sitä vastuullisesti ja kestävästi kehityksen periaatteiden mukaisesti viljeleviltä tiloilta. Konserni tutkii koko ajan tapoja korvata nykyisten raaka-aineiden käyttö luontoystävällisemmällä materiaaleilla niin, että tuotteiden halutut ominaisuudet säilyvät. Esimerkiksi jotkin metalliuistimet sisältävät lyijyä, mutta mikäli se vain on toiminnallisesti mielekästä, lyijyä pyritään korvaamaan muilla metalleilla kuten sinkillä ja volframilla. Konserni tekee yhteistyötä myös kolmansien osapuolien kanssa löytääkseen entistä ympäristöystävällisempiä raaka-aineita.

### **Tuotteet**

Useimmat konsernin tuotteista ovat pitkäikäisiä pysyen kuluttajan käytössä vuosia tai jopa vuosikymmeniä. Lähes kaikki konsernin tuotteiden puuosat ovat biohajoavia, ja useimmat tuotteissa käytetyt metalliosat voidaan kierrättää. Konsernin valmistamista tuotteista muovituotteet ovat olleet suurin ympäristöhaaste, mutta osassa muovituotteita on voitu siirtyä käyttämään ympäristölle harmittomia pehenninaineita. Vaikka yksittäisiä tuotteita saat- taakin hävitä veteen tai luontoon kalastuksen yhteydessä, niin ympäristön kannalta tärkeä haaste on saada kuluttajat kierrät- tämään käytetyt tai rikkoontuneet tuotteet.

Ympäristöystävälliseen tuotteiden pakkaamiseen on myös kiinnitetty huomiota. Tehokkaampi pakkaaminen, esimerkiksi pakkauskojojen pienentäminen, sisäpakkauksen vähentäminen ja kierrätettävien pakkausmateriaalin käyttäminen sekä säästää energiaa tuotteiden valmistuksessa ja kuljetuksessa että aiheuttaa vähemmän jätteitä. Konserni on myös vähentänyt PVC:n käyttöä pakkausissa ja korvannut sen PET-muovilla sekä lisännyt kierrätetyn PET-muovin käyttöä.

### **Kuljetus ja varastointi**

Kuljetusten aiheuttamien ympäristövaikutusten vähentämiseksi konserni pyrkii maksimoimaan merikuljetusten osuuden ja mini- moimaan lentokuljetukset toimitettaessa tuotteita tehtailta jakeluyhtiöihin maanosasta toiseen. Lähetykset pyritään yhdis- tämään niin, ettei pieniä toimituseriä lähetetä erikseen. Tuot- teiden varastoinnin ympäristövaikutukset rajoittuvat varastotilojen lämmitykseen ja valaistukseen. Tuotannon optimoinnilla pyritään tehtaiden ja jakeluyhtiöiden välisten kuljetusmäärien minimoimi- seen. Varastotasojen optimointi puolestaan vähentää säilytet- tävien tuotteiden määriä.

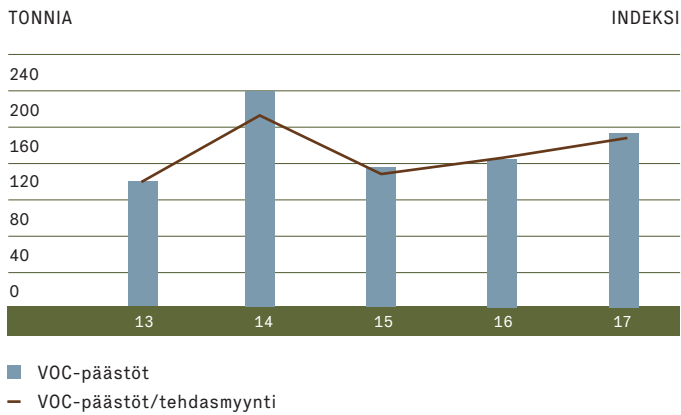
### **Erityisiä asioita ja toimenpiteitä vuonna 2017**

Konserni kehittää jatkuvasti ympäristöasioiden seurantaa ja rapor- tointia. Mittareiden kehittäminen ja mittaamisen standardisointi jatkuvat. Lisää työtä tarvitaan myös uusien työskentelytapojen käyttöönottoon, millä varmistetaan positiiviset pitkäaikaiset vaiku- tukset ympäristöasioiden kehitykseen.

Storm-pehmytmuovi- ja -hybridivieheitä varten on kehitetty yhdessä maailman johtavien kemianteollisuuden yritysten kanssa uusi, ympäristöystävällinen valmistusmateriaali. Sillä korvattiin asteittain aikaisemmin käytetyt materiaalit ja nyt ympäristöystä- vällistä pehmitettä käytetään suurimmassa osassa tuotteista.

Vuonna 2017 konserni on osallistunut paikallisten tytär- yhtiöidensä kautta useissa maissa kalastukseen käytettyjen alueiden kunnostukseen sekä vapaa-ajan kalastusta edistäviin

## VOC-päästöt



hankkeisiin. Lisäksi konserni tuki useita vesistöjen ja rantojen puhdistushankkeita sekä ympäristöön ja kalastukseen liittyvää koulutusta useissa maissa.

Rapala VMC Oyj perusti vuonna 2012 yhdessä Normark Suomi Oy:n kanssa Rapala-rahaston, jonka tarkoituksena on tukea erilaisia paikallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä vesistöjen kunnostustoimenpiteitä, turvata vapaaehtoistyöhön perustuvien talkoiden onnistumista, saattaa mahdollisesti laajempia, monivuotisia projekteja alkuun ja edistää omalta osaltaan näihin päämääriin tähtäviä tutkimuksia ja muita esivalmisteluja. Rapala-rahasto myönsi kuudentena toimintavuotenaan rahallista avustusta tai merkittäviä tuotelahjoituksia 30 taholle eri puolilla Suomea. Suureen avustettavien joukkoon kuului muun muassa erilaisia vesiensuojelua ja kalastuksen kestävä kehitystä edistäviä yhdistyksiä, kalavesiään määrätietoisesti kunnostavia kalavesien omistajien osakaskuntia, vapaaehtoisvoimin erityisesti nuorisotyötä tekeviä kalastusseuroja sekä alan tutkijoita ja opiskelijoita erityisesti taimenkantojen elvyttämisessä.

Konsernin tytäryhtiö Yhdysvalloissa on jäsenenä American Sportfishing Association -yhdistyksessä. ASA luo ja ylläpitää yhteyksiä muiden ympäristönsuojelujärjestöjen kanssa valvoakseen urheilukalastajien etuja säännöksiä laadittaessa. Tytäryhtiö jatkoi International Game Fish Association -yhdistyksen tukemista. IGFA:n työskentelee urheilukalastuskalojen suojelemiseksi sekä vastuullisten ja eettisten kalastustapojen edistämiseksi tieteen, koulutuksen sekä säännöstelyn avulla.

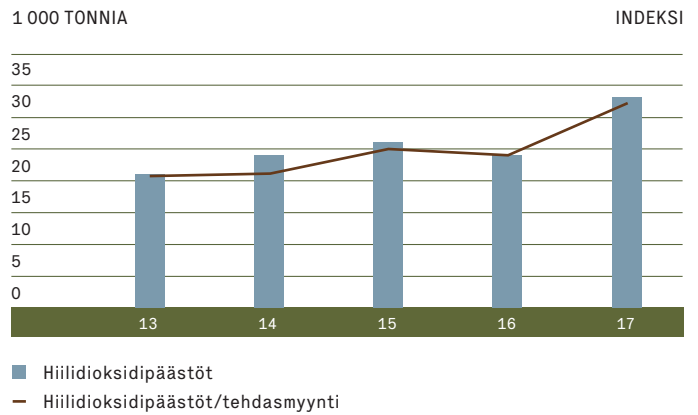
Toimitusketjun tehostamiseen tähtäävät hankkeet jatkuivat vuoden 2017 aikana. Euroopassa keskityttiin tiettyjen kolmansien osapuolien tuotteiden ostojen ja logististen prosessien konsolidointiin ja Aasiassa logistisen keskuksen kehittämiseen.

## Ympäristömittarit 2017

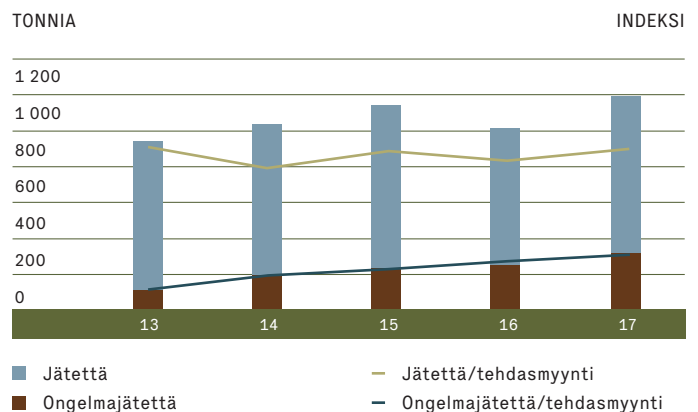
Rapala-konserni valvoo kaikkien omien tuotantolaitostensa ympäristömittareita. Omien tuotantolaitosten rinnalla osa tuotannosta on ulkoistettu. Ulkoistetun tuotannon määrän vuosittaiset vaihtelut vaikuttavat konsernin oman valmistustoiminnan ympäristömittareihin, kuten oheisista kaavioista käy ilmi.

Konsernin uistin- ja koukkutuotantoyksiköt aloittivat toimintansa Batamin saarella Indonesiassa vuoden 2012 aikana. VMC-koukkutehdasinvestointi Batamiin saatettiin loppuun 2013 aikana ja tuotantovolyymit kasvoivat vuoden aikana. Kiinan uistinvalmistustoiminnan sulkemiseen ja siirtoon Batamille liittynyt projekti saavutti huippunsa vuoden 2014 aikana. Batamin saarella sijaitsevan uistintuotantoyksikön toimintatapa on enem-

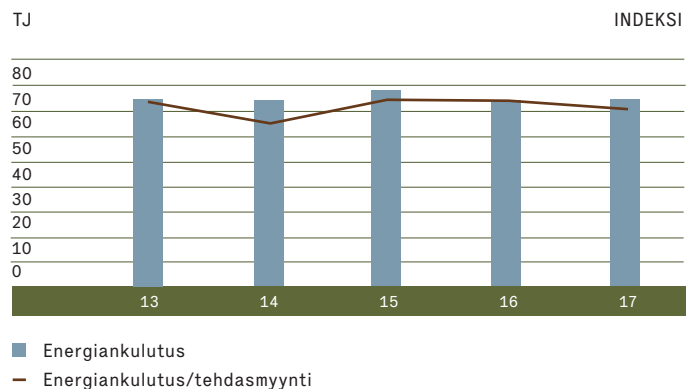
## Hiilidioksidipäästöt



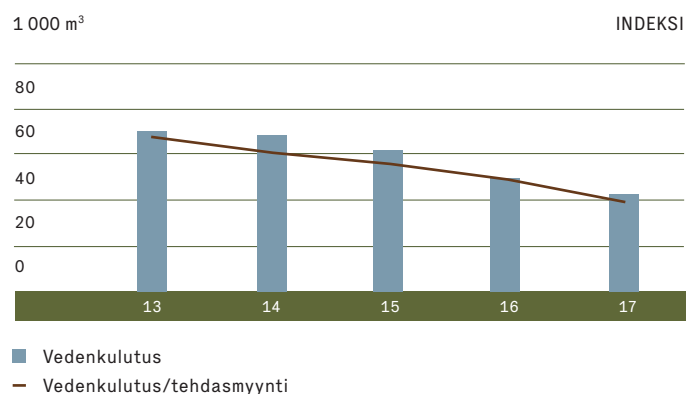
## Jätteet



## Energiankulutus



## Vedenkulutus



män omaan valmistukseen perustuvaa kuin vuosina 2010–2013 vahvemmin ulkoistukseen perustunut toimintatapa. Toimintatavan muutoksen seurauksena konsernin tehtailla valmistettavien tuotteiden määrät ovat nousseet verrattuna vuosiin 2010–2013. Konsernin Korpilahdella sijaitsevan, uuden jääkairoja valmistavan tuotantolaitoksen ylösajo saatiin päätökseen vuoden 2014 aikana. Uusien tuotantolaitosten ympäristövaikutukset ovat vakiintuneet.

Päästöistä merkittävimmät ovat VOC- ja hiilidioksidipäästöt (CO<sub>2</sub>). Konsernin VOC-päästöt lasketaan tuotannossa käytettyjen raaka-aineiden pitoisuuksien perusteella ja hiilidioksidipäästöt ostetun energian tuottamismenetelmien ja käytettyjen polttoaineiden hiilipitoisuuksien perusteella. Vuonna 2017 konsernin VOC-päästöt olivat 192 (164) tonnia ja hiilidioksidipäästöt 33 (24) tuhatta tonnia. VOC-päästöt ovat peräisin pääosin maaleissa käytetyistä ohenteista. Pääosa hiilidioksidipäästöistä on epäsuoraa, sillä käytetty energia ei ole konsernin tuottamaa. Konserni on tarkentanut laskentaperiaatteitaan hiilidioksidipäästöjen osalta vuonna 2017, jonka vuoksi luku ei ole täysin vertailukelpoinen aiempiin vuosiin nähden.

Tuotantoprosesseissa syntyy mm. metalli-, puu-, muovi-, pahvi- ja yleisjätettä. Merkittävä osa jätteestä on luonnossa hajoavaa, kuten puujätettä, tai kierrätettävää, kuten metallijätteet. Jätteet kierrätetään paikallisten käytäntöjen ja lainsäädännön mukaan.

Kaikki syntyvä jäte, jota ei muuten voida kierrättää, toimitetaan energijätteenä poltettavaksi, jolloin kaikki jäte päättyy lopulta kokonaisuudessaan hyötykäyttöön. Kaikissa tuotantolaitoksissa yhteensä vuonna 2017 jätettä syntyi 1 195 (1 016) tonnia, josta haitallisia jätteitä oli 307 (240) tonnia. Haitallinen jäte toimitettiin käsiteltäväksi siihen erikoistuneisiin laitoksiin.

Konsernin tuotanto ei ole energiavaltaista, mutta energiankulutusta seurataan yhtenä ympäristötekijänä. Pääosa kulutusta energiasta on sähköä, kaasua ja kaukolämpöä. Joissakin yksiköissä polttoöljyä käytetään lisä- ja varavoimanlähteenä. Vuonna 2017 konsernin kokonaisenergiankulutus oli 76 (74) TJ, josta pääosa sähköä. Summa ei sisällä kuljetuksissa ja ajoneuvoissa käytettyjä polttoaineita.

Tuotantoprosesseissa ei käytetä paljon vettä, vaan suurin osa käytetystä vedestä on talousvettä. Vuonna 2017 veden kulutus oli 42 000 m<sup>3</sup> (50 000 m<sup>3</sup>).

Vuonna 2017 konsernin ympäristökulut olivat noin 0,2 miljoonaa euroa (0,2 miljoonaa euroa) ja ympäristöinvestoinnit noin 0,3 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa).